

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

SPRAWOZDANIE
ZE WSPÓŁPRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
Z ZAGRANICĄ W 2018 ROKU

MARZEC 2019

SPRAWOZDANIE ZE WSPÓŁPRACY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z ZAGRANICĄ W 2018 R.

Spis treści

I. WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z ZAGRANICĄ W ROKU 2018.....	3
I.1. Wprowadzenie.	3
I.2. Dziedziny współpracy zagranicznej Samorządu Województwa.	4
I.3 Współpraca zagraniczna komórek zamiejscowych UMWO.	9
I.4. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej samorządu województwa. Analiza pod kątem dokumentu „ Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego.”	10
I.5. Dynamika współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego w roku 2018.	12
II. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2018.....	13
II.1. Międzynarodowe umowy partnerskie powiatów Województwa Opolskiego	13
II.2. Dziedziny współpracy zagranicznej powiatów Województwa Opolskiego w roku 2018	13
II.3. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej powiatów Województwa Opolskiego w roku 2018.....	14
II.4. Aktywność zagraniczna powiatów województwa opolskiego w roku 2018.....	15
III. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA GMIN WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2018	16
III.1. Międzynarodowe umowy partnerskie gmin Województwa Opolskiego	16
III.2. Dziedziny współpracy zagranicznej gmin Województwa Opolskiego w roku 2018	17
III.3. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej miast i gmin Województwa Opolskiego w roku 2018.....	18
III.4. Aktywność zagraniczna gmin województwa opolskiego w roku 2018.....	19
IV. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA INSTYTUCJI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2018 - DZIEDZINY I KIERUNKI.....	21
V. PODSUMOWANIE.....	29

I. WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z ZAGRANICĄ W ROKU 2018.

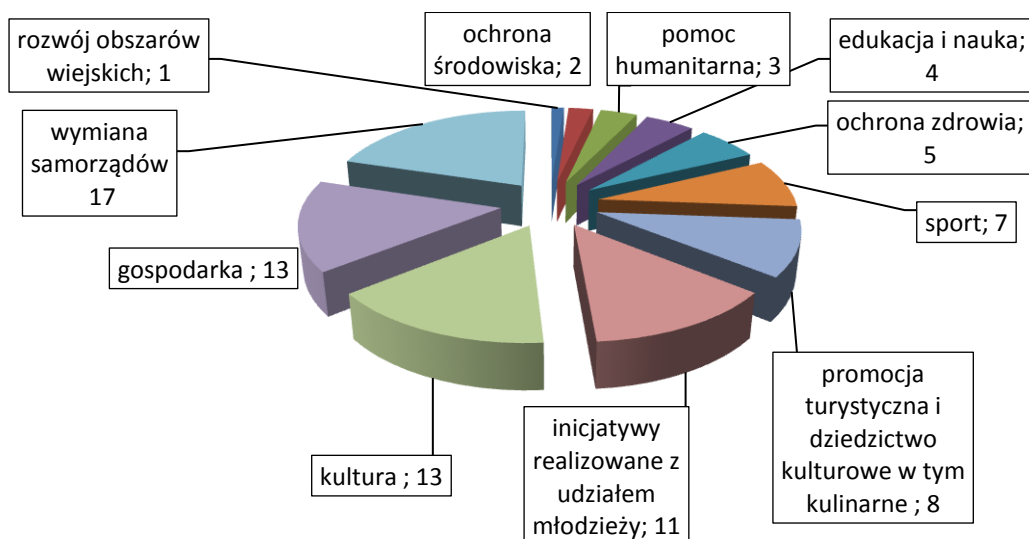
I.1. Wprowadzenie.

Współpraca zagraniczna Województwa Opolskiego w roku 2018 prowadzona była zgodnie z założeniami „Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”¹ oraz stanowiła kontynuację działań i zobowiązań wynikających z umów i kontaktów nawiązanych w latach poprzednich. Liczba podjętych inicjatyw ukształtowała się na poziomie 84 projektów odbywających się przy udziale partnerów z 17 krajów.

Największa liczba podejmowanych inicjatyw, dotyczyła takich dziedzin jak:

- spotkania przedstawicieli władz samorządowych (17),
- kultura (13),
- gospodarka (13),
- inicjatywy realizowane z udziałem młodzieży (11),
- promocja turystyczna i dziedzictwo kulturowe w tym kulinarne (8),
- sport (7),
- edukacja i nauka (4),
- pomoc humanitarna (3),
- ochrona zdrowia (5),
- ochrona środowiska (2),
- rozwój obszarów wiejskich (1). Powyższe dane przedstawia rys. nr 1.

Rys.1. Dziedziny współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego.

Źródło: opracowanie własne

¹ Przyjęto uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXVII/316/2017 z dnia 25 kwietnia 2017 r.

I.2. Dziedziny współpracy zagranicznej Samorządu Województwa.

Od kilku lat najwyższą aktywność, co do ilości wydarzeń realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi, obserwujemy w obszarze wydarzeń oficjalnych z udziałem samorządowców, które pełnią rolę inicjującą, dając początek poszczególnym wydarzeniom i projektom. Konsekwencją tych spotkań na poziomie międzyregionalnym jest uzyskanie konkretnej wiedzy na temat praktyk i rozwiązań, które można wykorzystać na gruncie opolskim. Podejmowane działania mają na celu szczególnie rozwój tożsamości europejskiej mieszkańców regionu w duchu wartości i zasad wspólnej Europy i aktywizację gospodarczą regionu.

Współpraca samorządowców.

Wymiana wiedzy i doświadczeń oraz działania inicjujące kierunki współpracy odbywały się podczas wizyt studyjnych i spotkań samorządowców w Moguncji, Brukseli oraz podczas spotkań z partnerami w Kraju Ołomunieckim oraz Morawsko Śląskim, jak również w węgierskim regionie - Komitacie Fejer. Za przykład można przywołać tu wyjazdowe posiedzenie Komisji Nauki, Edukacji, Kultury i Sportu Sejmiku Województwa Opolskiego w Krnowie w Kraju Morawsko - Śląskim. Podczas spotkania z Komisją Kultury i Ochrony Zabytków Sejmiku Kraju Morawsko-Śląskiego zaprezentowano prace obu komisji, działania promujące kulturę w obu regionach oraz wspólne obszary współpracy. Opolska delegacja przekazała na ręce czeskich partnerów dwa listy z propozycjami współpracy z gminy Pokój i Dobrzeń Wielki. W 2018 roku miała również miejsce wizyta Komisji Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu w Kraju Ołomunieckim.

Fot.1.: wizyta Komisji Współpracy z Zagranicą i Promocji Regionu SWO w Kraju Ołomunieckim

Istotną rolę w tworzeniu przestrzeni dla wymiany doświadczeń samorządowców tworzą biura zamiejscowe Województwa Opolskiego w Brukseli i Moguncji. W przypadku biura brukselskiego wymiana ta dotyczy nie tylko spotkań z przedstawicielami regionów zagranicznych działających w Brukseli, ale w dużej mierze współpracy z regionami tworzącymi Dom Polski Południowej czyli z Województwem Śląskim i Małopolskim. Regiony te na bieżąco podejmują wspólne działania w obszarze polityki energetycznej, zielonej gospodarki i rozwiązań demograficznych, związanych z problemami starzejącego się społeczeństwa.

Biuro w Niemczech dzięki szerokim kontaktom w regionie Nadrenia Palatynat, ale również dzięki stałej współpracy z placówkami dyplomatycznymi w Niemczech i Luksemburgu, co roku zaprasza przedstawicieli samorządu opolskiego do udziału w międzynarodowych wydarzeniach oficjalnych i tematycznych.

Współpraca w obszarze kultury.

Często zapleczem wydarzeń wspierających wymianę kontaktów są wydarzenia kulturalne, które stanowią tło dla prezentacji potencjału regionu, jako wartościowego partnera współpracy. Przykładem mogą być koncerty organizowane w Nadrenii Palatynacie w ramach Tygodnia Europejskiego, wystawa opolskiej porcelany w reprezentacyjnym budynku Ambasady RP w Brukseli czy występ opolskiego akordeonisty - zwycięzcy programu „Mam Talent” - Lukasa Gogola, który wystąpił m.in. w Ambasadzie RP w Belgii w trakcie 19 rocznicy wstąpienia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego NATO.

Wymiana kulturalna to często ważna oś współpracy międzyregionalnej szczególnie w przypadku partnerstwa z Obwodem Iwano-Frankińskim i Komitatem Fejer. Artyści z regionu partnerskiego na Ukrainie cyklicznie odwiedzają Opolszczyznę prezentując tradycyjną muzykę podczas obchodów świąt i rocznic. Prezentacja artystyczna węgierskiego i opolskiego dorobku oraz młodych talentów jest również stałym elementem obchodów Dnia Przyjaźni Polsko Węgierskiej i wydarzeń organizowanych przez środowiska polonijne na Węgrzech.

W 2018 roku kontynuowana była również współpraca artystów wizualnych z Burgundii i Instytutu Sztuki w Opolu w ramach projektu.: „Processus”. Artyści opolscy spędzili twórczo czas w Dijon, którego zwieńczeniem była wystawa prac graficznych i multimedialnych w zabytkowej hali targowej w Dijon, podczas Europejskiego Tygodnia w maju.

Współpraca w obszarze wymian młodzieżowych i edukacji.

Zagraniczna współpraca samorządów w obszarze wymiany młodzieży to istotny element działań na rzecz integracji europejskiej i kształtowania postawy obywatelskiej. W roku 2018 większość działań z udziałem młodzieży i dzieci realizowane było we współpracy z partnerem z Ukrainy. Wiele z tych

działań stało się już tradycją, na przykład współorganizacja spotkań dla dzieci z Doliny, warsztaty letnie dla młodzieży polskiej z Obwodu Iwano-Frankińskiego oraz warsztaty teatralno-wokalne dla dzieci z Sądowej Wiśni, Kamieńca Podolskiego i Dowbysza. Te i inne działania służą pogłębieniu wiedzy na temat kultury, sposobów realizacji edukacji pozaformalnej oraz metod pracy z młodzieżą. Odnajdywanie podobieństw kulturowych i historycznych prowadzi również do zwiększenia zainteresowania młodzieży kulturą Wschodu i odkrywaniem korzeni i historii kresowych.

Młodzież to również główny odbiorca projektów realizowanych w ramach Porozumienia Czterostronnego. Dzięki partnerstwu z Burgundią, Krajem Środkowoczeskim i Nadrenią Palatynatem co roku udaje się realizować spotkania młodzieży. W roku 2018 w spotkaniu uczestniczyli młodzi muzycy z regionów partnerskich Porozumienia Czterostronnego, którzy podczas pobytu w Joigny w Burgundii Franche Comte brali udział w warsztatach muzycznych i ekologicznych oraz koncertach. Finałem spotkania był wspólny koncert uczestników na BIGOFONACH – własnoręcznie wykonanych instrumentach wymyślonych przez lokalnego muzyka - Romain François Bigot.

Fot.2.: 4-stronne spotkanie młodzieży w Burgundii Franche-Comte

Oprócz wymiany spotkań i warsztatów dla młodzieży samorząd województwa realizuje konkursy wiedzy dla młodzieży szkolnej z terenu naszego województwa. 15 letnią tradycję ma Konkurs wiedzy o Europie i regionach partnerskich - Euroquiz, którego finał odbywa się w Brukseli. Innym ważnym konkursem mającym na celu poszerzenie wiedzy młodzieży w zakresie znajomości kultur i historii innych krajów jest konkurs „Znam historię, kulturę i życie codzienne naszych sąsiadów - Czechów”. Laureaci konkursu w nagrodę mają możliwość wyjazdu do Kraju Morawsko-Śląskiego gdzie odwiedzają najciekawsze miejsca związane z nauką, techniką oraz dziedzictwem postindustrialnym i kulturowym.

Ważną rolę edukacyjną odegrał projekt realizowany przez Regionalny Punkt Kontaktowy mający na celu promocję transgranicznego programu Interreg VA Cz-Pl oraz przekazywanie informacji o realizowanych polsko-czeskich projektach, wśród mieszkańców obszaru wsparcia. Punkt Kontaktowy przeprowadził lekcje nt. polsko-czeskiej współpracy w 9 opolskich oraz 6 ołomunieckich przedszkolach. Uzupełnieniem lekcji były bajki, muzyka, konkursy i upominki. Uczestnicy akcji otrzymali bilety wstępu do ogrodów zoologicznych w Opolu oraz Ołomuńcu. Po obu stronach granicy przedsięwzięcie zakończyło się występami teatralnymi o charakterze edukacyjnym.

Turystyka i promocja atrakcyjności regionu w kontekście gospodarczym.

Turystyka w obszarze współpracy zagranicznej pojawia się najczęściej w kontekście promocji walorów i atrakcyjności turystycznej naszego regionu i regionów partnerskich. Jak co roku okazją do zapraszania mieszkańców do odwiedzania regionów partnerskich Województwa Opolskiego były Targi Turystyczne „W stronę słońca”, które co roku odbywają się na opolskim rynku. W roku 2018 w targach udział wzięli partnerzy z Czech i Niemiec.

Promocja turystyczna naszego regionu za granicą stanowi istotny element działalności biura w Moguncji. Szczególnie dużym zainteresowaniem ze strony potencjalnych odwiedzających nasz region cieszą się prezentacje organizowane w ramach targów turystycznych „Touristikmesse 2018”, podczas których mieszkańcy Koblencji oraz okolicznych regionów mogą zapoznać się z licznymi wydawnictwami i przewodnikami po atrakcjach turystycznych Opolszczyzny. Na stoisku można uzyskać informacje na temat bazy hotelowej, szlaków turystycznych, gospodarstw agroturystycznych muzeów i miejsc rozrywki naszego województwa.

Bardzo istotnym działaniem mającym na celu podwyższenie atrakcyjności turystycznej jest współpraca samorządów opolskiego i czeskiego realizowana od 2017 na rzecz zwiększenia atrakcyjności Zamków w Mosznej oraz w Sleske Rudolticach. W ramach współpracy przeprowadzono rewitalizację oraz podjęto działania promocyjne. Jednym z tych działań była organizacja imprezy „Nocne zwiedzanie Zamku w Mosznej”. Wspólne działania z partnerami czeskimi w zakresie inwestycji w infrastrukturę planuje się na kolejne lata w ramach Programu Interreg VA Cz-Pl.

W ramach promocji zaplanowano utworzenie unikatowego szlaku turystycznego łączącego zamki i pałace partnerskich samorządów po obu stronach granicy.

Ochrona zdrowia i sprawy społeczne.

Ochrona zdrowia to podobnie jak w roku poprzednim, jeden z ważnych tematów współpracy ze wschodnim partnerem województwa opolskiego Obwodem Iwano Frankiwskim. W roku 2018 we współpracy z Uniwersyteckim Szpitalem Klinicznym zorganizowane zostały 2 staże dla lekarzy ukraińskich-specjalistów z dziedziny kardiologii i urologii oraz 2 wizyty studyjne dla kadry szpitali na temat funkcjonowania służby zdrowia w Polsce. Oprócz tego, w ramach pomocy świątecznej, przekazano, jak co roku, pomoc materialną do stowarzyszeń polskich w Iwano Frankiwsku i na Białorusi.

Fot.3.: wizyta studyjna dla lekarzy z Obwodu Iwano-Frankiwskiego w Opolu

Ochrona środowiska.

W roku 2018 odbył się ostatni wyjazd z cyku wizyt edukacyjnych w ramach projektu "Bioróżnorodność Opolszczyzny - skarbem dziedzictwa przyrodniczego", który miał miejsce w Nadrenii Palatynacie i Luksemburgu. Na spotkaniach zgłębiano tematy związane z ochroną środowiska oraz obszarami Natura 2000. Uczestnicy wyjazdów poznawali projekty i działania

związane z kwestiami wykorzystania zasobów naturalnych, produkcji zielonej energii i bezpieczeństwa ludności w obliczu klęsk żywiołowych.

Oprócz projektów bioróżnorodności województwo opolskie współorganizowało wydarzenia z partnerami Domu Polski Południowej w Brukseli dotyczące ochrony przyrody. W trakcie dwudniowego kongresu „Nowe specjalizacje, nowe możliwości. Zielona Gospodarka. Przemysł Kreatywny” w Katowicach prezentowane były plany związane z zielonym transportem. Podobne prezentacje zostały zrealizowane podczas konferencji w Parlamencie Europejskim pod hasłem „Od Porozumienia Paryskiego, przez COP24 do strategii na rzecz czystego powietrza”. Celem tych wydarzeń było przedstawienie najważniejszych działań, inicjatyw oraz rozwiązań na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim, dążących do poprawy jakości powietrza.

Rozwój obszarów wiejskich.

Stałym elementem współpracy zagranicznej Województwa jest współpraca z ramach Stowarzyszenia ARGE Europejskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi z siedzibą w Wiedniu, organizujące konkurs na Europejską Nagrodę Odnowy Wsi 2018 w Fliess w Austrii.

Przedstawiciele Opolskiego wzięli udział w Finale konkursu, podczas którego miała miejsce wymiana wiedzy i doświadczenia w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz poznanie ciekawych wzorców i modelowych projektów, których realizację zaprezentowały wszystkie regiony partnerskie ARGE, zgromadzone na finale konkursu o Europejską Nagrodę Odnowy Wsi. Uczestnicy przedsięwzięcia mieli możliwość poszerzenia wiedzy w zakresie innowacyjnych rozwiązań wykorzystywanych do rozwoju obszarów wiejskich. Ponadto w trakcie uroczystości finałowych możliwa była promocja Województwa Opolskiego oraz gminy Ujazd.

Do tradycyjnych wydarzeń należą również wyjazdy w ramach Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarne. W roku 2018 odbyły się 2 wyjazdy: do Szwecji i Chorwacji, podczas których odbywały się dyskusje koordynatorów regionalnych na temat funkcjonowania sieci w poszczególnych krajach. Spotkania stanowią platformę do wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie funkcjonowania, rozwoju oraz promocji idei Dziedzictwa Kulinarne w kraju oraz zagranicą.

I.3 Współpraca zagraniczna komórek zamiejscowych UMWO.

Samorząd Województwa Opolskiego posiada dwa biura zamiejscowe: Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji (dawniej: Biuro Współpracy Gospodarczej Województwa Opolskiego na lotnisku Frankfurt-Hahn) oraz Biuro Informacyjne Województwa Opolskiego w Brukseli.

Działalność Biura Województwa Opolskiego w Moguncji w roku 2018, podobnie jak w poprzednich latach, koncentrowała się na realizacji zadań w zakresie działalności informacyjnej i promocyjnej, wsparciu opolskich firm i instytucji w nawiązaniu lub rozwijaniu współpracy międzynarodowej.

Biuro z roku na rok pełni coraz większą rolę w rozwijaniu i utrzymywaniu kontaktów z organizacjami i środowiskiem polonijnym na terenie Nadrenii Palatynatu i w Niemczech.

W 2018r. biuro zrealizowało 22 inicjatywy w różnych dziedzinach wspierając współpracę Województwa Opolskiego z Landem Nadrenia Palatynat.

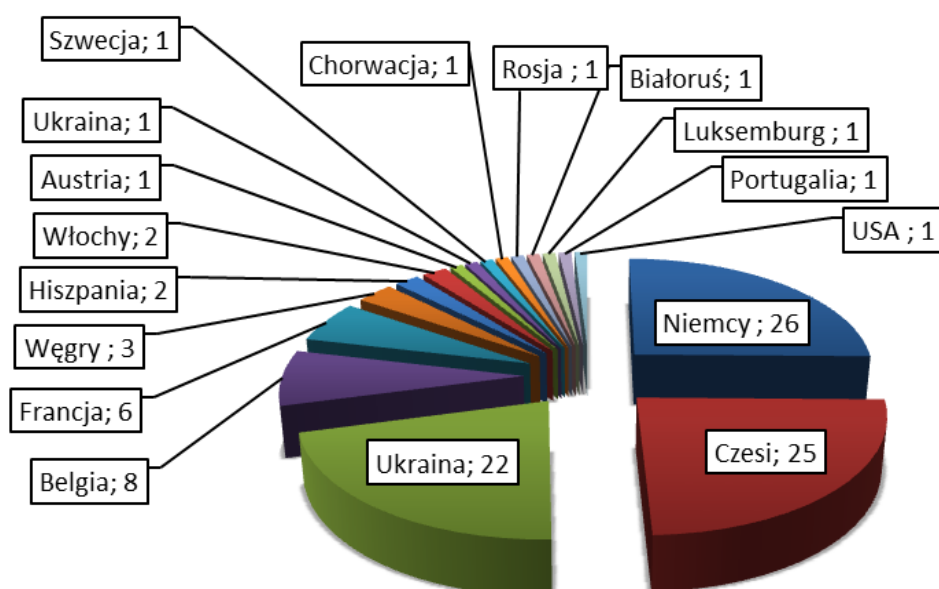
Biuro Informacyjne Województwa Opolskiego w Brukseli zrealizowało w 2018 roku 26 inicjatyw w tym 10 w ramach współpracy Domu Polski Południowej - wspólnie z województwem śląskim i małopolskim. Priorytetowo traktowane były zagadnienia dotyczące energetyki, innowacji i zmian demograficznych. Oprócz tego Biuro w Brukseli zrealizowało zadania zgodnie z regulaminem UMWO mające na celu zwiększenie widoczności Regionu Opolskiego wśród regionów Europy w Brukseli oraz wsparcie dla działań związanych z kształtowaniem polityk mających znaczenie dla województwa. Przedsięwzięcia te w większości mają charakter cykliczny odbywają się według stałego schematu, w którym biura regionalne stanowią ważny element organizacyjny i merytoryczny.

I.4. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej samorządu województwa. Analiza pod kątem dokumentu „ Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego.”

Pod względem obszarów geograficznych istotnymi kierunkami współpracy w roku 2018 były działania w partnerstwie z podmiotami niemieckimi i czeskimi i ukraińskimi, z którymi zrealizowano największą liczbę inicjatyw: kolejno 26, 25 i 22, w tym spotkania z przedstawicielami dyplomatycznymi, regionalnymi oraz przedsiębiorcami.

Pozostałe kraje aktywnie współpracujące to Belgia - szczególnie podmioty i instytucje w Brukseli, Francja i Węgry. Oprócz tego poszczególne departamenty współpracowały w ramach międzynarodowych stowarzyszeń z partnerami ze Szwecji, Włoch, Chorwacji, Hiszpanii i Austrii. Kierunki geograficzne współpracy Samorządu Województwa przedstawia rys. nr 2.

Rys. nr 2. Kraje współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego

Współpraca zagraniczna Województwa Opolskiego realizowana jest zgodnie z dokumentem przyjętym uchwałą nr 316/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa składa się on z trzech głównych rozdziałów, w których opisywane są: cele i zadania współpracy międzynarodowej Województwa Opolskiego, kierunki geograficzne współpracy międzynarodowej Województwa Opolskiego oraz zamierzenia, co do przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń regionalnych. Analiza tych działań, prowadzonych we współpracy z zagranicą przez Samorząd Województwa, w kontekście Priorytetów Współpracy z zagranicą wykazywała, że partnerstwa międzyregionalne Opolszczyzny mają silną podstawę, a wspólnie realizowane inicjatywy sprzyjają integracji. Jednocześnie pojawiają się tendencje do nawiązywania nowych kontaktów z uwzględnieniem interesów rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Główne cele realizowane w 2018 określone w „Priorytetach współpracy z zagranicą Województwa Opolskiego” to:

a) Wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego społecznego i kulturalnego Województwa Opolskiego oraz wzrostu jego konkurencyjności.

Większość działań podejmowanych przez samorząd województwa ma na celu wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego przez umożliwianie udziału w wydarzeniach zagranicznych, wizytach studyjnych i spotkaniach eksperckich, podczas których uczestnicy mają możliwość pozyskać wiedzę i nawiązać partnerstwa, które w długim okresie czasu służą wzrostowi potencjału gospodarczego i społecznego regionu. Cykliczne wydarzenia kulturalne organizowane na terenie województwa oraz za granicą zwiększają zakres znajomości różnych kultur i trendów artystycznych pojawiających się w innych krajach.

b) Wymiana oraz pozyskiwanie wiedzy i doświadczeń regionów partnerskich w zakresie samorządności na szczeblu regionalnym.

Cel realizowany jest przez współpracę Sejmiku Województwa z przedstawicielami władz regionów partnerskich. Spotkania radnych dotyczą zazwyczaj konkretnego obszaru tematycznego - sposobów rozwiązań, regulacji i wdrażania polityk w regionach partnerskich.

c) Promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi.

Przedstawiciele Województwa aktywnie współpracują z przedstawicielami placówek dyplomatycznych w kraju i zagranicą. Na uwagę w tym zakresie zasługuje współpraca z Konsulatem RP w Kolonii, Konsulatem RFN w Opolu, Ambasadą RP w Brukseli oraz Konsulatem Generalnym Rosji, Konsulatem honorowym Ukrainy w Opolu, Konsulatem Generalnym Ukrainy w Krakowie, Ambasadą Ukrainy, Ambasadą USA.

d) Działania mające na celu zbliżenie i wzajemne poznanie społeczności Województwa Opolskiego i regionów partnerskich oraz kształtowanie postaw społeczeństwa obywatelskiego, otwartego, tolerancyjnego, akceptującego różnorodności i odrębność.

Wszystkie umowy współpracy z regionami priorytetowo traktują kwestie wzajemnego poznania i wspólnych wydarzeń mających na celu wspieranie bezpośrednich kontaktów mieszkańców regionów. Dlatego znaczącym elementem tej współpracy są wydarzenia kulturalne, edukacyjne i wydarzenia skierowane do młodzieży. Te ostatnie szczególnie mają przyczynić się do rozwoju postaw obywatelskich otwartych na inne kultury i tożsamość europejską.

e) Współpraca w ramach międzynarodowych zrzeszeń regionalnych.

Województwo Opolskie jest członkiem Europejskiej Wspólnoty Rozwoju Obszarów Wiejskich ARGE z siedzibą w Wiedniu. Współpraca z ARGE przynosi Województwu duże korzyści, zarówno w kwestii możliwości wymiany doświadczeń w zakresie funkcjonowania obszarów wiejskich jak i związane z promocją Opolskiego Programu Odnowy Wsi.

I.5. Dynamika współpracy zagranicznej Samorządu Województwa Opolskiego w roku 2018.

Największa liczba inicjatyw prowadzonych we współpracy z partnerami zagranicznymi w roku 2018 przez Samorząd Województwa miała miejsce w maju, czerwcu, wrześniu i październiku. Najmniej z kolei miało miejsce w styczniu, lutym i grudniu.

II. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2018

Od roku 2000 prowadzona jest ankietyzacja współpracy zagranicznej samorządów lokalnych Województwa Opolskiego, której celem jest coroczny monitoring działań prowadzonych przez społeczności lokalne Województwa przez Samorząd Województwa.

Na ankietę dotyczącą współpracy z partnerami zagranicznymi w 2018 roku odpowiedziało 10 powiatów Województwa Opolskiego.

II.1. Międzynarodowe umowy partnerskie powiatów Województwa Opolskiego

Samorządy powiatowe województwa opolskiego zawarły w 2018 roku 2 umowy o współpracy z partnerami zagranicznymi, zgodnie z tabelą nr 1. :

Tab. nr 1.: Umowy o współpracy zagranicznej podpisane przez powiaty Województwa Opolskiego w roku 2018

Powiat	Umowa	Data
Kluczborski	Powiat Kluczborski i ukraińska miejscowość Hoszcza podpisały porozumienie o wzajemnej współpracy.	27 marca 2018
Nyski	Umowa o współpracy pomiędzy Powiatem Nyskim a Miastem Talin (Armenia, Prowincja Aragacotn).	9 lipca 2018

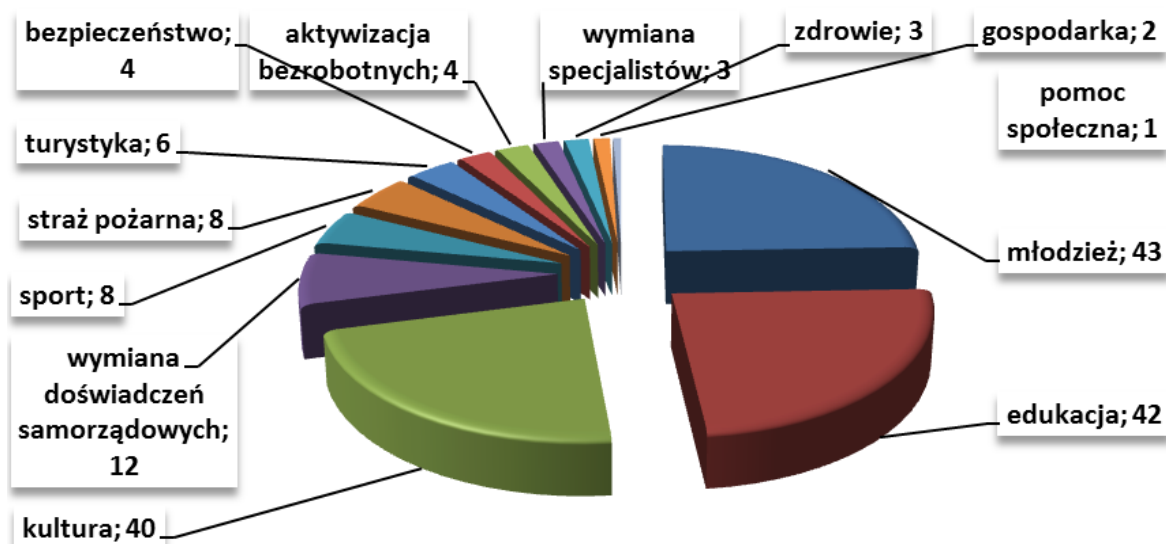
Źródło: Opracowanie własne

Samorządy powiatowe Województwa Opolskiego deklarują obecnie 38 umów o współpracy z partnerami zagranicznymi.

II.2. Dziedziny współpracy zagranicznej powiatów Województwa Opolskiego w roku 2018

W 2018 roku samorządy powiatowe Województwa Opolskiego podjęły łącznie 94 inicjatywy z partnerami zagranicznymi w 12 dziedzinach. Aktywność samorządów powiatowych w poszczególnych dziedzinach współpracy w roku 2018 przedstawia rys. nr 3.

Rys. nr. 3. Aktywność zagraniczna powiatów Województwa Opolskiego w roku 2018

W roku 2018 największa liczba przedsięwzięć realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi przez powiaty województwa opolskiego dotyczyła:

- młodzieży – 43 inicjatywy,
- edukacji – 42 inicjatywy,
- kultury – 40 inicjatyw.

W roku 2018 powiaty Województwa Opolskiego prowadziły również działania międzynarodowe dotyczące:

- wymiany doświadczeń samorządowych,
- sportu,
- straży pożarnej,
- turystyki,
- bezpieczeństwa,
- zdrowia,
- pomocy społecznej,
- ale także z zakresu poradnictwa zawodowego.

II.3. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej powiatów Województwa Opolskiego w roku 2018

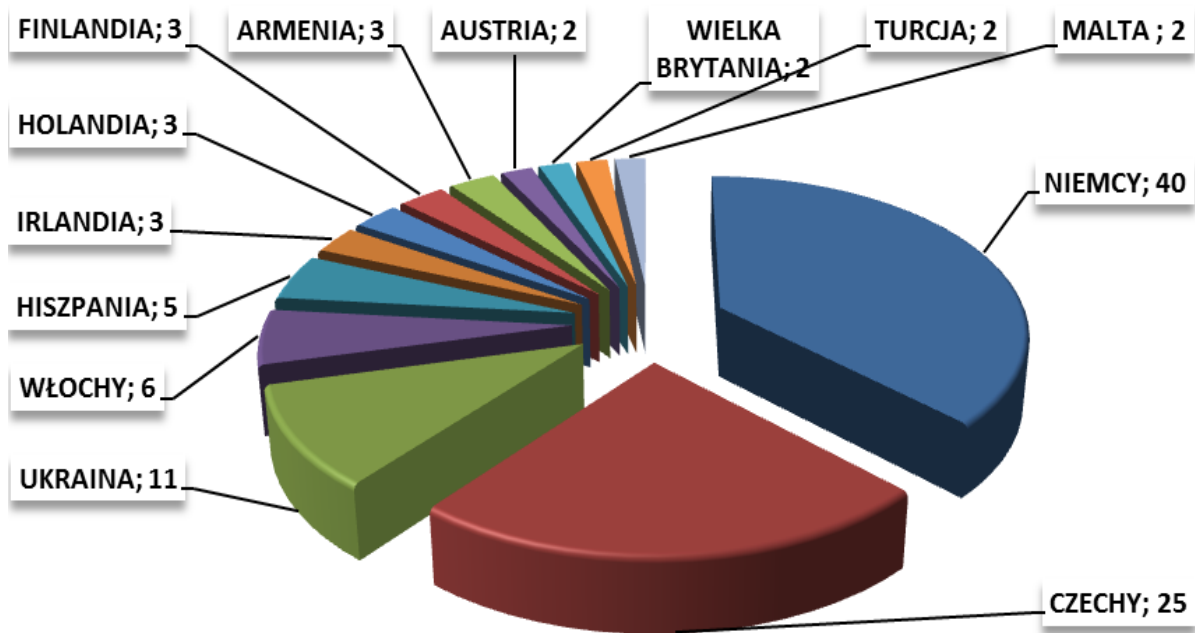
W roku 2018 powiaty Województwa Opolskiego podjęły działania z partnerami z 27 państw.

Najwięcej inicjatyw międzynarodowych zrealizowano z partnerami:

- z Niemiec – 40,
- z Czech – 25,
- z Ukrainy – 11.

Powiaty Województwa Opolskiego w roku 2018 prowadziły ponadto działania międzynarodowe z partnerami z takich krajów jak Włochy, Hiszpania, Irlandia, Holandia, Finlandia, a także z Armenią, Austrią, Wielką Brytanią, Turcją i Maltą, co przedstawia rys. nr 4.

Rys. nr 4. Współpraca zagraniczna powiatów Województwa Opolskiego według krajów

Źródło: Opracowanie własne

Opolskie powiaty współpracują z partnerami z obszaru regionów partnerskich Województwa Opolskiego. Aż 19 inicjatyw zagranicznych realizowanych było z partnerami z Nadrenii-Palatynatu, 11 – z Kraju Ołomunieckiego i 6 z obszaru Obwodu Iwano-Frankińskiego. Geograficzne kierunki współpracy międzynarodowej powiatów realizują zapisy Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego, co świadczy o spójności działań międzynarodowych prowadzonych w regionie.

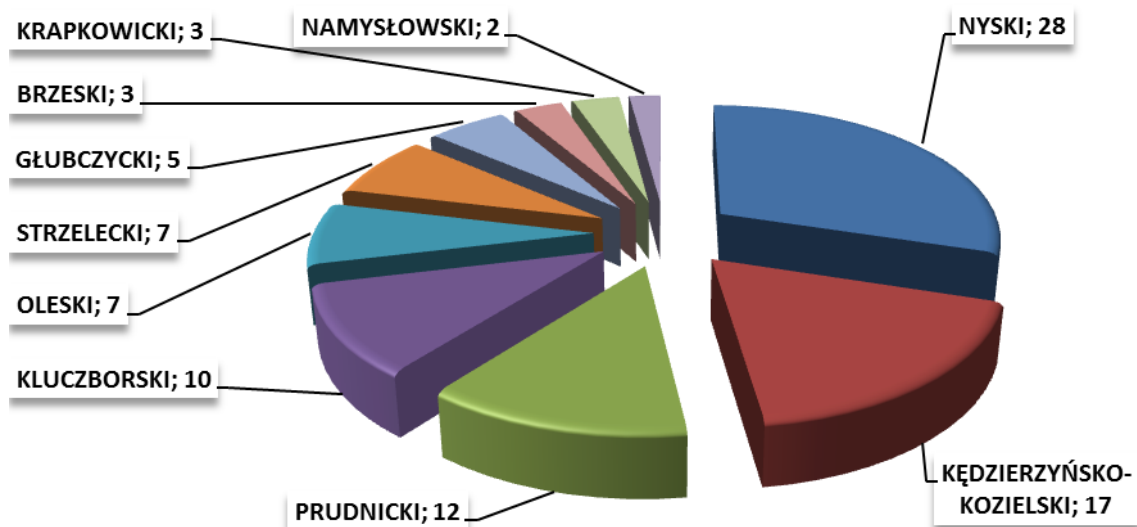
II.4. Aktywność zagraniczna powiatów województwa opolskiego w roku 2018

Wśród 94 inicjatyw realizowanych przez samorządy powiatowe Województwa Opolskiego we współpracy z partnerami zagranicznymi w roku 2018 największą liczbę inicjatyw zrealizowały:

- Powiat Nyski – 28 inicjatyw
- Powiat Kędzierzyn-Koźle – 17
- Powiat Prudnicki – 12

Do najbardziej aktywnych powiatów we współpracy zagranicznej w roku 2018 należą również: Powiat Kluczborski, który zrealizował 10 inicjatyw, Oleski, Strzelecki (po 7), Głubczycki. Powiaty Brzeski i Krapkowicki zrealizowały po 3 inicjatywy zagraniczne, a Namysłowski – 2, co przedstawia rys. nr 5.

Rys. nr 5. Aktywność zagraniczna powiatów Województwa Opolskiego w roku 2018

Źródło: Opracowanie własne

III. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA GMIN WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2018

Na ankietę dotyczącą współpracy z partnerami zagranicznymi w 2018 roku odpowiedziało 56 samorządów gminnych Województwa Opolskiego, z czego 6 nie wykazało działań międzynarodowych.

III.1. Międzynarodowe umowy partnerskie gmin Województwa Opolskiego

Ankietowane samorzady gminne województwa opolskiego zawarły w 2018 roku 4 umowy o współpracy z partnerami zagranicznymi, zgodnie z tabelą nr 2 :

Tab. Umowy o współpracy zagranicznej podpisane przez gminy Województwa Opolskiego w roku 2018

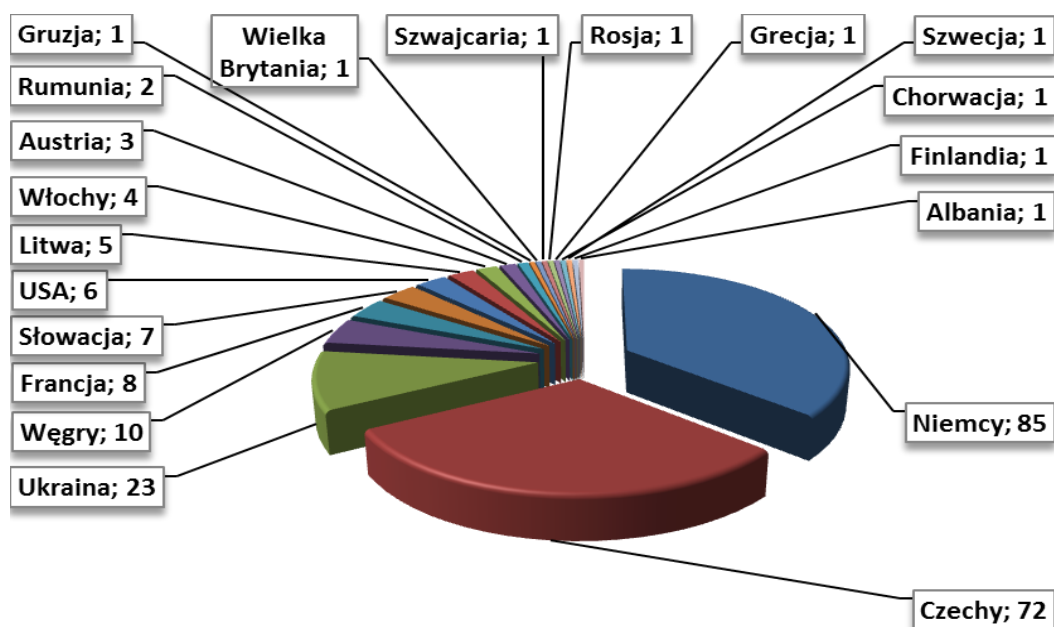
Gmina	Umowa	Data
Pawłowiczki	Umowa z Ostriv, Ukraina	20.04.2018
Paczków	Odnowiona umowa z Miastem Uzes z Francji (Region Langwedocia-Roussillon)	25.06.2018
Kędzierzyn-Koźle	Umowa współpracy z miastem Přerov (Czechy)	2018
Nysa	Umowa partnerska z Syhot Marmaroski (Rumunia)	10.10.2018

Źródło: Opracowanie własne

Samorzady gminne Województwa Opolskiego deklarują obecnie 233 partnerstwa z 20 krajów świata. Największa liczba partnerstw to umowy podpisane z partnerami z Niemiec (85), z Czech (72) i Ukrainy (23). Pozostali partnerzy gmin opolskich to samorzady gminne położone na

Węgrzech, we Francji i w Słowacji, w USA, na Litwie, we Włoszech, w Austrii oraz w 10 innych krajach, co przedstawia rys. nr 6.

Rys. nr 6. Partnerstwa zagraniczne gmin Województwa Opolskiego według krajów

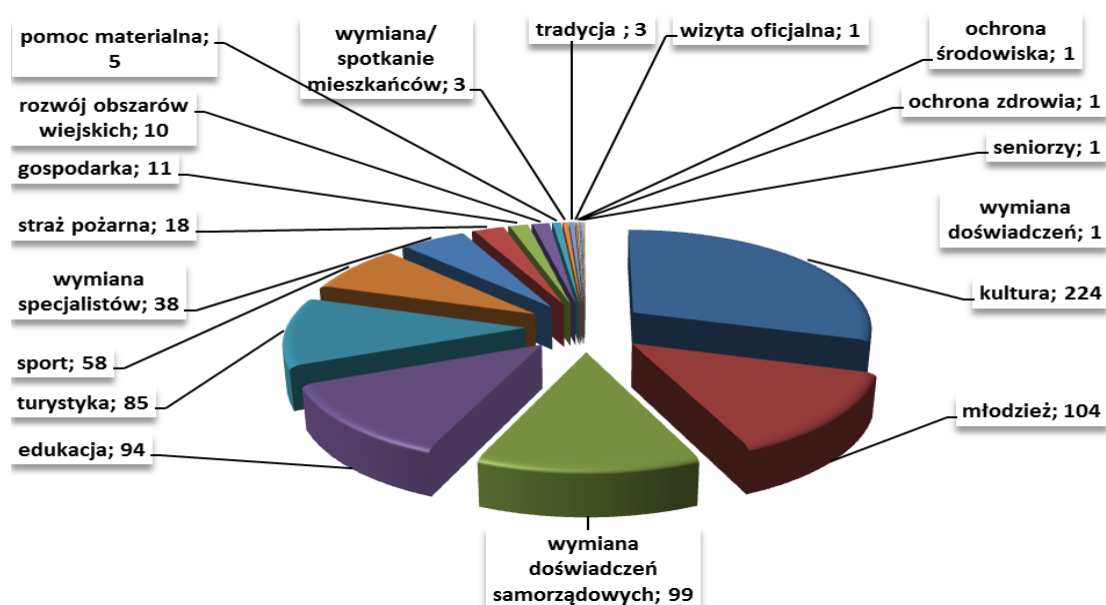

Źródło: Opracowanie własne

III.2. Dziedziny współpracy zagranicznej gmin Województwa Opolskiego w roku 2018

W 2018 roku samorzady gminne Województwa Opolskiego, które odesłały wypełnione ankiety o współpracy zagranicznej, podjęły łącznie 374 inicjatywy z partnerami zagranicznymi w 11 dziedzinach, widocznych na rys. nr 7.

Rys. nr 7 Aktywność zagraniczna gmin Województwa Opolskiego według dziedzin

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2018 największa liczba przedsięwzięć realizowanych we współpracy z partnerami zagranicznymi przez miasta i gminy województwa opolskiego dotyczyła

- współpracy kulturalnej,
- wymiany młodzieży,
- wymiany doświadczeń samorządowych.

Do istotnych obszarów współpracy międzynarodowej samorządów gminnych w roku 2018 należą również:

- edukacja,
- turystyka,
- sport,
- wymiana specjalistów,
- straż pożarna,
- gospodarka,
- rozwój obszarów wiejskich.

Należy wziąć pod uwagę, iż wiele inicjatyw międzynarodowych dotyczy kilku dziedzin jednocześnie. Zaangażowanie różnorodnych grup mieszkańców w dane działanie z udziałem partnera zagranicznego wpływa pozytywnie na odbiór inicjatywy oraz jej organizację.

III.3. Kierunki geograficzne współpracy zagranicznej miast i gmin Województwa Opolskiego w roku 2018

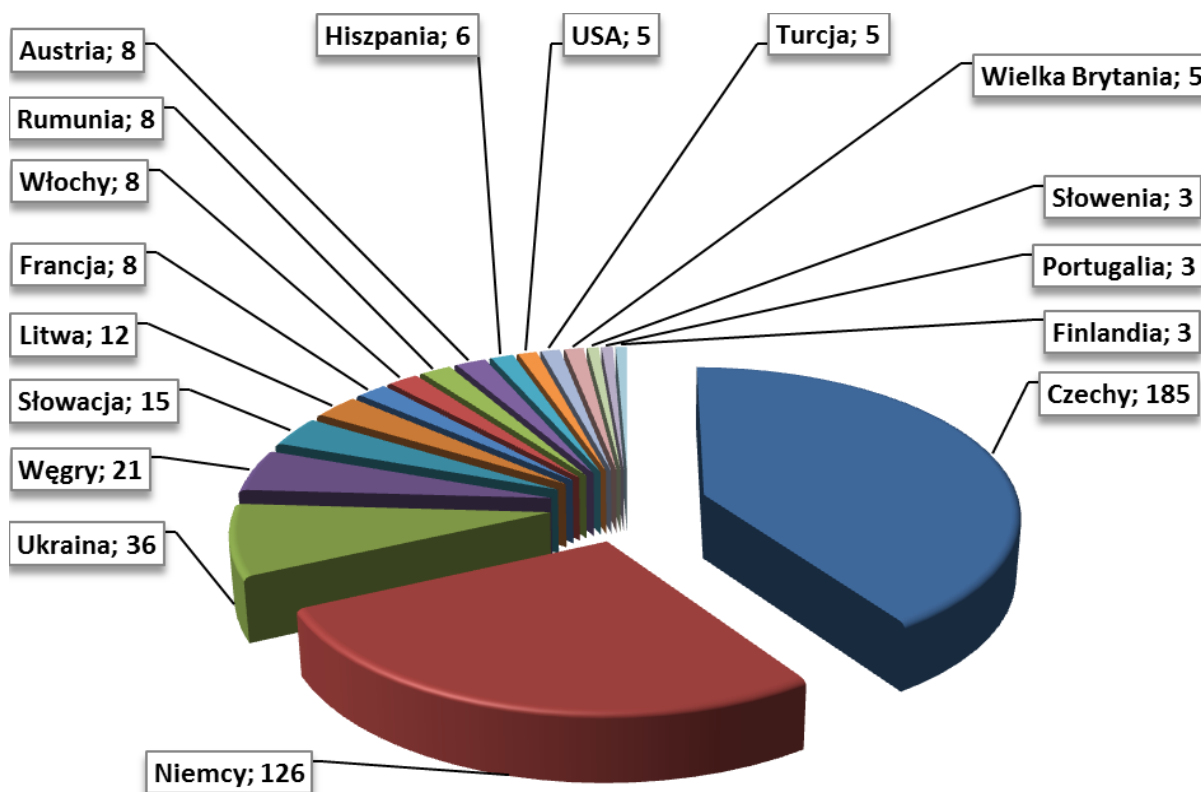
W roku sprawozdawczym 2018 miasta i gminy Województwa Opolskiego podjęły działania z partnerami z 26 państw.

Najwięcej inicjatyw międzynarodowych zrealizowano z partnerami:

- z Czech – 185,
- z Niemiec – 126,
- z Ukrainy – 36,
- z Węgier – 21.

Na liście partnerów zagranicznych samorządów gminnych w działaniach międzynarodowych znajdują się również partnerzy ze Słowacji, Litwy, Francji, Włoch, Rumunii, Austrii, a także z Hiszpanii, USA, Turcji, Wielkiej Brytanii, Słowenii, Portugalii i Finlandii. Aktywność zagraniczną gmin w odniesieniu do poszczególnych krajów przedstawia rys. nr 8.

Rys. nr 8. Liczba inicjatyw zagranicznych samorządów gminnych według krajów

Źródło: Opracowanie własne.

Działania prowadzone w roku 2018 we współpracy samorządów gminnych z partnerami zagranicznymi wykazują zbieżność z podstawowymi założeniami dokumentu „Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”. Gminy Województwa współpracują z partnerami z obszaru regionów partnerskich Województwa Opolskiego: Kraju Ołomunieckiego (63 inicjatywy), Nadrenii-Palatynatu (20 inicjatyw), Obwodu Iwano-Frankińskiego (20 inicjatyw), Komitatu Fejer (9), a także Kraju Środkowoczeskiego (9) oraz Styrii (2 inicjatywy).

III.4. Aktywność zagraniczna gmin województwa opolskiego w roku 2018

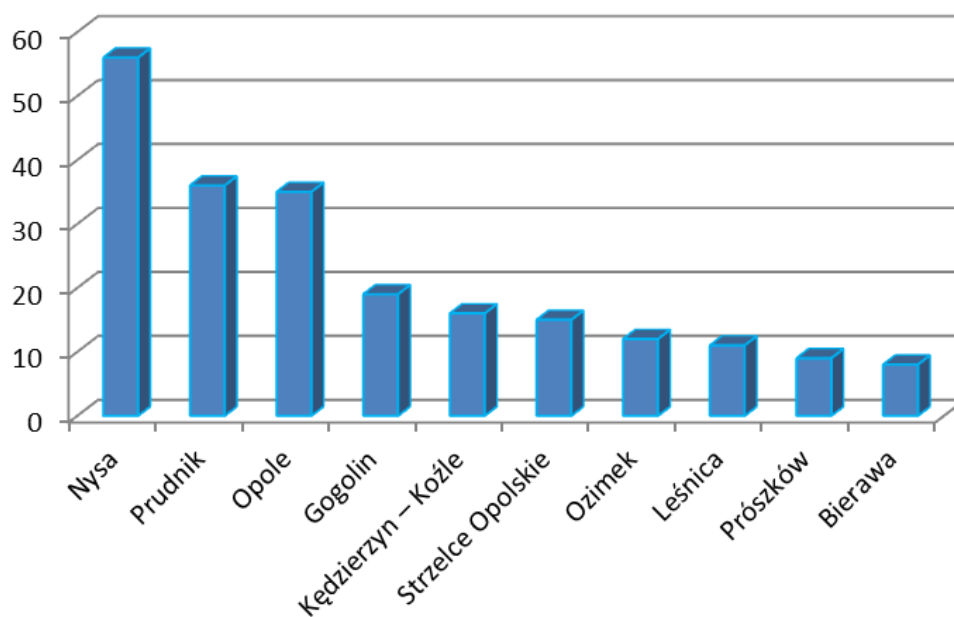
Wśród 374 inicjatyw realizowanych przez samorzady gminne Województwa Opolskiego we współpracy z partnerami zagranicznymi w roku 2018 największą liczbę inicjatyw zrealizowały:

- Miasto i Gmina Nysa – 56
- Miasto i Gmina Prudnik – 36
- Miasto Opole – 35

W pierwszej dziesiątce najbardziej aktywnych we współpracy międzynarodowej samorządów gminnych w roku 2018 znajdują się również:

Gogolin, Kędzierzyn-Koźle, Strzelce Opolskie, Ozimek, Leśnica, Prószków i Bierawa. Najbardziej aktywne samorzady gminne Województwa w roku 2018 przedstawia rys. nr 9

Rys. nr 9. Aktywność zagraniczna gmin Województwa Opolskiego w roku 2018
- 10 najaktywniejszych -

Źródło: Opracowanie własne

Należy zwrócić uwagę, iż na liście najbardziej aktywnych we współpracy zagranicznej samorządów gminnych w roku 2018, oprócz miast i gmin miejsko-wiejskich znajduje się również gmina wiejska Bierawa. Największą aktywność we współpracy zagranicznej wykazują miasta i gminy położone w bezpośrednim sąsiedztwie z Czechami oraz stolica regionu – Miasto Opole.

IV. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA INSTYTUCJI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W ROKU 2018 - DZIEDZINY I KIERUNKI.

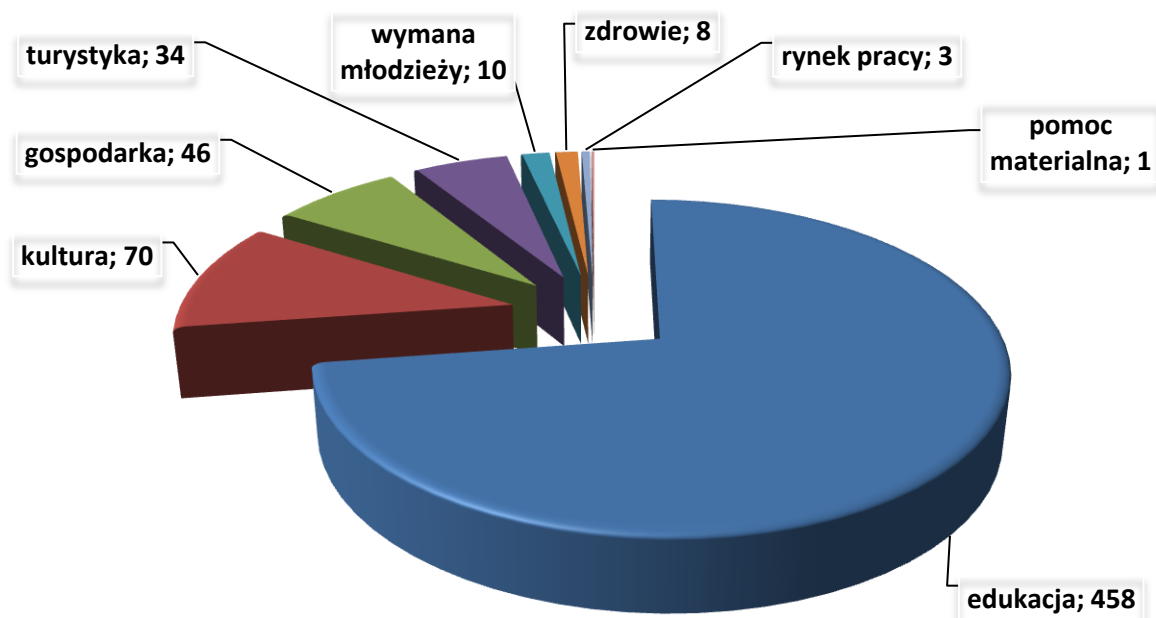
Rozdział ten prezentuje współpracę instytucji, organizacji pozarządowych z terenu Województwa Opolskiego oraz instytucji – jednostek podległych Samorządowi Województwa Opolskiego. Jednostki te prezentują aktywną działalność w dziedzinie gospodarki, ochrony zdrowia, kultury, edukacji, sportu, turystyki. Przykładem do oceny takiej działalności mogą być sprawozdania dotyczące kontaktów z partnerami zagranicznymi przekazane przez następujące instytucje województwa opolskiego:

1. Uniwersytet Opolski
2. Politechnika Opolska
3. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie
4. Muzeum Wsi Opolskiej
5. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu
6. Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
7. Teatr im. Jana Kochanowskiego
8. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu
9. Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki
10. Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu
11. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu
12. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
13. Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód Oddział Wojewódzki w Opolu
14. Piastun – Fundacja na rzecz dzieci i młodzieży
15. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad
16. Wojewódzki Urząd Pracy
17. Opolska Izba Gospodarcza
18. Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna
19. Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości”
20. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu
21. Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu
22. Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny im.Św. Jadwigi

Warto również nadmienić, iż podobnie jak w roku ubiegłym, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Brzegu, Izba Rolnicza w Opolu oraz Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu nie odnotowały inicjatyw z partnerami zagranicznymi w 2018r.

Na podstawie przesłanych sprawozdań możemy ocenić współpracę zagraniczną ww. instytucji. Bardzo istotnym czynnikiem jest dobrowolność składania sprawozdań. Warto podkreślić, iż Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego nie może w żaden sposób narzucać obowiązku przesyłania ankiet dotyczących kontaktów z partnerami zagranicznymi. Dlatego też bierzemy pod uwagę ocenę kontaktów międzynarodowych tylko tych instytucji, które przekazały dane dotyczące współpracy z partnerami zagranicznymi. W 2018 roku ww. instytucje przeprowadziły ogólnie 630 inicjatyw, co przedstawia rys. nr 10.

Rys. nr 10. Aktywność zagraniczna instytucji Województwa Opolskiego według dziedzin

Źródło: Opracowanie własne

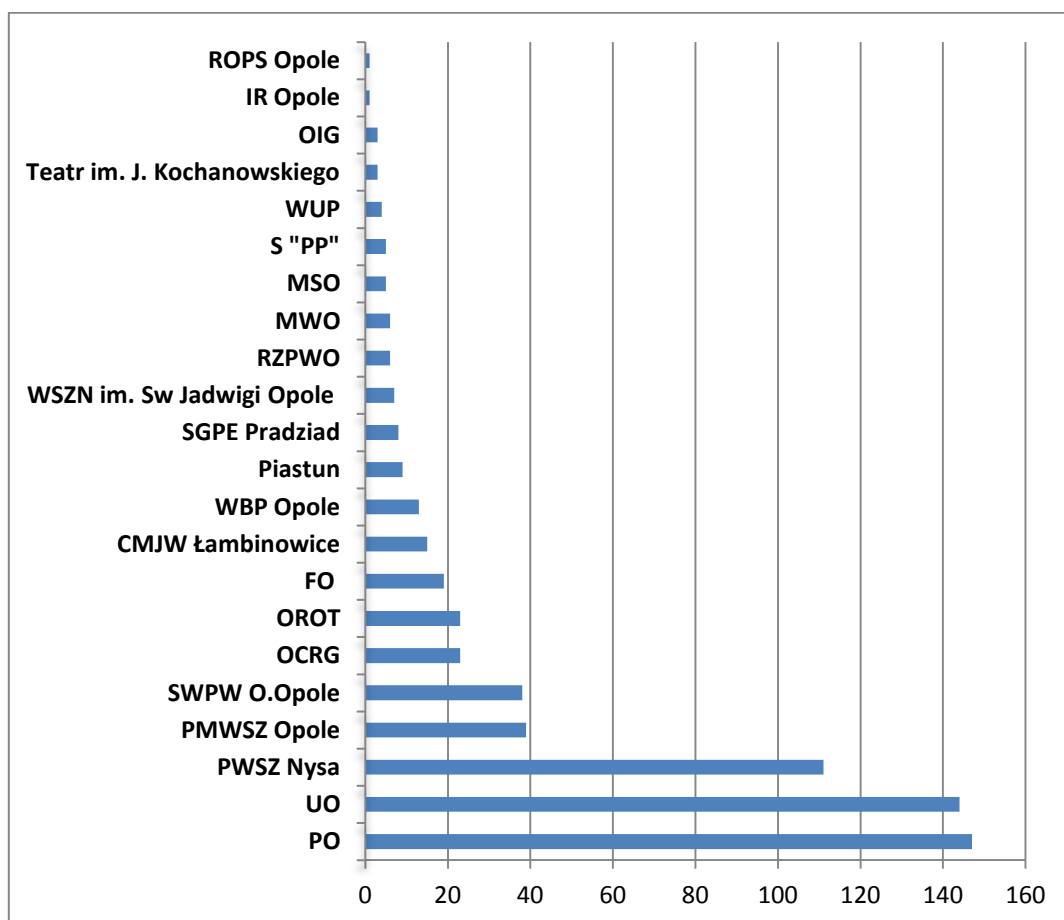
Na podstawie ankiet złożonych przez instytucje województwa opolskiego mieliśmy możliwość zapoznać się i jednocześnie ocenić bardzo aktywną działalność instytucji naukowych, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych oraz instytucji samorządowych Województwa Opolskiego z partnerami zagranicznymi w 2018 roku. Podstawą do porównania była analiza działalności ww. instytucji pod względem dziedzin, inicjatyw, ilości podpisanych umów, kierunków geograficznych współpracy oraz stopnia zaangażowania partnerów zagranicznych w 2018 roku w realizację projektów.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego stanowi jedną z istotnych form realizacji zadań własnych Samorządu Województwa Opolskiego. Wzorem lat ubiegłych instytucje z terenu województwa opolskiego sięgają po nowe środki na realizację swoich zadań z dotacji krajowych, wykorzystują środki unijne oraz z budżetu Województwa Opolskiego, zgłaszają swoje przedsięwzięcia z partnerami zagranicznymi do udziału w konkursach o nagrody Marszałka Województwa Opolskiego oraz biorą udział w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych Samorządu Województwa Opolskiego.

Współpraca z partnerami zagranicznymi w Województwie Opolskim staje się niezwykle istotna dla instytucji, co ma też swoje przełożenie na ich rozwój oraz rozwój regionu. Zgodnie z zapisami „Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego” współpraca międzynarodowa regionu kształtowana jest m.in. poprzez czynniki związane z rozwojem gospodarczym województwa, rozwojem kultury i edukacji. Instytucje realizują swoje przedsięwzięcia z udziałem wielu partnerów zagranicznych nie tylko z Europy, lecz także z partnerami z innych kontynentów, a nawet z najdalszych zakątków świata. Co roku instytucje do swoich projektów angażują nowych partnerów. Fakt ten powoduje, iż projekty te z każdym rokiem nabierają nowych kształtów. To właśnie za sprawą opolskich instytucji naukowych rośnie zainteresowanie partnerami zagranicznymi, co ma też swoje odzwierciedlenie w ilości realizowanych projektów z uczelniami zagranicznymi oraz w rozwoju działalności naukowo-badawczej.

Najwięcej inicjatyw współpracy odnotowano w dziedzinie edukacji (458) za sprawą instytucji naukowych Województwa Opolskiego, co stanowi ponad 70 % wszystkich inicjatyw zrealizowanych przez ankietowane instytucje w 2018 roku. Warto też zwrócić uwagę na fakt, iż uczelnie w różny sposób opisują działania z partnerami zagranicznymi, co też jest trudne do jednolitej oceny i analizy. Liczbę inicjatyw zagranicznych poszczególnych instytucji w roku 2018 przedstawia rys. nr. 11.

Rys. nr 11. Aktywność zagraniczna instytucji Województwa Opolskiego w roku 2018

Źródło: Opracowanie własne

Politechnika Opolska w 2018 roku współpracowała ze 147 uczelniami partnerskimi. W ramach projektu ERASMUS+ były realizowane wyjazdy studentów na studia zagraniczne, przyjmowano studentów zagranicznych na studia, zrealizowano wyjazdy studentów na praktyki zagraniczne w ramach programu. Zostały przeprowadzone wyjazdy pracowników naukowych w celach dydaktycznych oraz pracowników administracyjnych w celach szkoleniowych. Pracownicy uczelni wzięli udział w wielu konferencjach, spotkaniach międzynarodowych oraz targach edukacyjnych, natomiast studenci zagraniczni Politechniki Opolskiej byli uczestnikami i organizatorami wielu przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym. m.in. w Szkoły Letniej, International Cooking Day 2018 oraz Wigilii dla obcokrajowców. W 2018 roku uczelnia współpracowała ze wszystkimi uczelniami partnerskimi. Współpraca ta była realizowana w oparciu o kontakty indywidualne lub zespołowe z różnymi uczelniami i instytucjami z całego świata na podstawie podpisanych umów oraz angażowanie nowych partnerów do współpracy w projekty naukowo-badawcze, wykłady na uczelniach zagranicznych, udział w konferencjach naukowych, wspólne warsztaty prowadzone z partnerami zagranicznymi oraz organizacja wydarzeń kulturalnych. Uczelnia w 2018 roku podpisała

49 umów z partnerami zagranicznymi. W najszerszym zakresie współpraca była realizowana z partnerami z Ukrainy(55 uczelni), Rosji(13 uczelni), Niemiec(8 uczelni) i Słowacji (8 uczelni).

Uniwersytet Opolski w 2018 roku prowadził współpracę ze 144 uczelniami zagranicznymi w ramach zawartych umów o współpracy. Oprócz tego uczelnia w 2018 roku podpisała 61 umów bilateralnych m.in. z uczelniami z Ukrainy(8), Turcji(5), Niemiec(4) i Czech(3).W najszerszym zakresie współpraca była realizowana z partnerami z Turcji, Hiszpanii, Niemiec i Czech. Współpraca ta polegała na prowadzeniu wspólnych badań, przygotowywaniu wspólnych publikacji, organizowaniu konferencji, wymianie pracowników i studentów. Realizowane były międzynarodowe programy wymiany studentów, m.in. ERASMUS+.W ramach ww. programu współpraca prowadzona była na podstawie podpisanych umów bilateralnych i dotyczyła współpracy naukowo-badawczej, udziału w konferencjach naukowych oraz studenckich, studiów semestralnych, wykładów, wymiany naukowej. Ponadto uczelnia realizowała wiele wspólnych projektów badawczych w ramach współpracy dwustronnej i wielostronnej z partnerami zagranicznymi. Współpraca naukowo-badawcza realizowana była poprzez wspólne wyjazdy, studia, staże naukowo-badawcze i szkoleniowe oraz udział w przedsięwzięciach naukowych. Najnowsze kierunki uczelni: Indonezja i Republika Południowej Afryki.

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie w 2018 roku aktywnie współpracowała ze 111 partnerami zagranicznymi m.in. z Turcji, Hiszpanii, Niemiec, Słowacji i Czech. W ramach ww. współpracy podpisano 14 umów międzynarodowych, min. z partnerami z Macedonii, Turcji, Czech i Albanii. Współpraca uczelni prowadzona była w ramach programu Erasmus+ i dotyczyła wymiany akademickiej studentów i wykładowców oraz pracowników administracji w ramach zawartych umów o porozumieniu i współpracy. Nowe kierunki uczelni: Macedonia i Albania.

Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu w 2018r współpracowała z 39 uczelniami i podpisała 15 umów z partnerami zagranicznymi, m.in. z Niemiec, Czech, Bułgarii i Portugalii, które mają na celu prowadzenie wspólnych badań naukowych, wymianę doświadczeń, wymiany kadry naukowej i studentów. Nowe kierunki uczelni: Republika Fiji oraz Bhutan.

W dziedzinie gospodarki zrealizowano 46 inicjatyw. Inicjatywy współpracy z podmiotami zagranicznymi w tej dziedzinie stanowią około 8% wszystkich podejmowanych inicjatyw przez instytucje Województwa Opolskiego. Aktywną działalność w dziedzinie gospodarki wykazało Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki, jednostka budżetowa Samorządu Województwa Opolskiego.

W 2018 roku OCRG podjęło 23 inicjatywy m. in z partnerami z Niemiec, Austrii i Czech. Inicjatywy te dotyczyły: udziału w przedsięwzięciach biznesowych, forach gospodarczych, organizacji konferencji branżowych z udziałem partnerów zagranicznych, organizacji spotkań w wybranych instytucjach i organizacjach województwa opolskiego z inwestorami zagranicznymi, promocji potencjału gospodarczego województwa opolskiego za granicą, rozmów kooperacyjnych, organizacji spotkań

z inwestorami, organizacji zagranicznych wyjazdów studyjnych, prezentacji gospodarczej Województwa Opolskiego poza granicami kraju, współpracy z Izbami Gospodarczymi oraz współpracy z Wydziałami Promocji, Handlu i Inwestycji Ambasad RP w wielu krajach.

Obok partnerów niemieckich i czeskich, niezwykle ważnym partnerem dla instytucji naszego regionu jest partner ukraiński. W 2018 roku odnotowano 90 inicjatyw z partnerami ukraińskimi, m. in. za sprawą Politechniki Opolskiej, która w 2018 roku współpracowała z 55 uczelniami na Ukrainie.

Inicjatorami aktywnej współpracy z partnerami ze Wschodu są: Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód Oddział Wojewódzki w Opolu oraz Piastun-Fundacja na rzecz dzieci i młodzieży.

Opolski Oddział Wojewódzki Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód zrealizował w 2018 roku 38 inicjatyw w zakresie kultury, nauki, gospodarki i turystyki z partnerami zagranicznymi z Rosji, Ukrainy, Mołdowy, Białorusi i Kazachstanu. Systematycznie monitoruje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną w krajach wschodnich oraz współpracę podmiotów opolskich i krajowych z partnerami na Wschodzie, a zdobytą wiedzę udostępnia zainteresowanym podmiotom gospodarczym, samorządom i instytucjom oraz osobom indywidualnym. Większość realizowanych przedsięwzięć dotyczyła: pozyskiwania ofert biznesowych z Białorusi, Rosji, Ukrainy i Kazachstanu, wspomaganie wymiany ofert biznesowych pomiędzy opolskimi firmami i przedsiębiorcami działającymi na rynkach wschodnich, współorganizacji wizyt zagranicznych, współorganizacji przedsięwzięć kulturalnych, m.in. plenerów malarskich (m.in. Międzynarodowe Spotkania Artystów Plastyków „Kędzierzyn-Koźle 2018”, Międzynarodowy Plener Malarski „Dobra 2018”). Stowarzyszenie również uczestniczy we współorganizacji wyjazdów zagranicznych studentów do Rosji, wydaje biuletyn informacyjny „Ze Wschodu i o Wschodzie”, w którym zawarte są m.in. najnowsze informacje na temat rynków wschodnich, monitoring sytuacji gospodarczej państw Europy Wschodniej, najnowsze informacje z Wydziałów Promocji, Handlu i Inwestycji Ambasad RP.

W 2018 roku Stowarzyszenie było organizatorem przedsięwzięć o charakterze międzynarodowym, m.in. niezwykle dużym uznaniem cieszył się „XXIX Najazd Poetów na Zamek Piastów Śląskich w Brzegu W kręgu kultury – znad Willi, Niemna, Prutu, Olzy, Odry i Wisły” z udziałem literatów z Czech, Niemiec, Rosji i Litwy oraz regionów partnerskich Województwa Opolskiego, m.in. Komitatu Fejer oraz Obwodu Iwano-Frankińskiego na Ukrainie.

Piastun-Fundacja na rzecz dzieci i młodzieży w 2018 roku realizowała projekty młodzieżowe (9) zarówno z partnerami ukraińskimi, białoruskimi jak i rosyjskimi. Projekt „Moja mała Ojczyzna – przestrzeń, którą kocham-przestrzeń, w której żyję” jest inicjatywą z zakresu dialogu i porozumienia w relacjach polsko-rosyjskich przeznaczony dla młodzieży polskiej i rosyjskiej i został zapoczątkowany w 2012 roku, zyskując ogromne uznanie wśród młodzieży rosyjskiej. Natomiast projekt „Młodość, aktywność i świadomość własnej tożsamości narodowej - nadzieją i szansą dla środowisk polskich na Ukrainie” jest efektem wieloletniego autorskiego programu fundacji kształcenia liderów

młodzieżowych, animatorów środowisk polskich na Ukrainie. Projekt jest dedykowany liderom młodzieżowych środowisk polskich na Ukrainie oraz dla młodzieży z Województwa Opolskiego skupionej wokół Fundacji, która angażuje się społecznie w działania na rzecz wzmocnienia więzi emocjonalnej i kulturowej z Polakami w Obwodzie Iwano-Frankińskim. Jak co roku, Fundacja realizowała również projekt „Dialog międzykulturowy bez barier”, który był dedykowany młodzieży z uszkodzonym narządem słuchu z Województwa Opolskiego połączony z integracją z młodzieżą o podobnych problemach z Obwodu Iwano-Frankińskiego.

Na szczególną uwagę zasługuje współpraca opolskiego szpitala. Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny im. św. Jadwigi w Opolu zrealizował 7 inicjatyw z partnerami z Ukrainy (4) i Niemiec (3). Zakres współpracy szpitala z zagranicznymi jednostkami obejmuje: podejmowanie wspólnych działań przeciw stygmatyzacji, dyskryminacji i izolacji osób chorych psychicznie, wspieranie działań rehabilitacyjnych ułatwiających osobom chorym psychicznie funkcjonowanie w środowisku, organizowanie szkoleń, seminariów, sympozjów i treningów z zakresu psychiatrii i rehabilitacji psychiatrycznej, wsparcie i promocja twórczości pacjentów poprzez organizowanie wystaw i innych zajęć, wymiana doświadczeń w dziedzinie psychiatrii oraz organizacja systemu opieki psychiatrycznej, organizacja pomocy charytatywnej oraz wymiana doświadczeń w zakresie leczenia dzieci i pracy z dziećmi z zaburzeniami psychologicznego rozwoju i zachowania.

Aktywną współpracę zagraniczną prowadziły w roku 2018 samorządowe instytucje kultury (61 inicjatyw). Ich zaangażowanie było szczególnie widoczne przy organizacji międzynarodowych przedsięwzięć kulturalnych.

Najwięcej inicjatyw z partnerami zagranicznymi zrealizowała Filharmonia Opolska (19). Były to koncerty z udziałem artystów zagranicznych, m.in. z USA, Wielkiej Brytanii, Francji, Szwajcarii. Koncert symfoniczny w ramach XXVII Drum Fest cieszył się niezwykłym zainteresowaniem wśród opolskich melomanów.

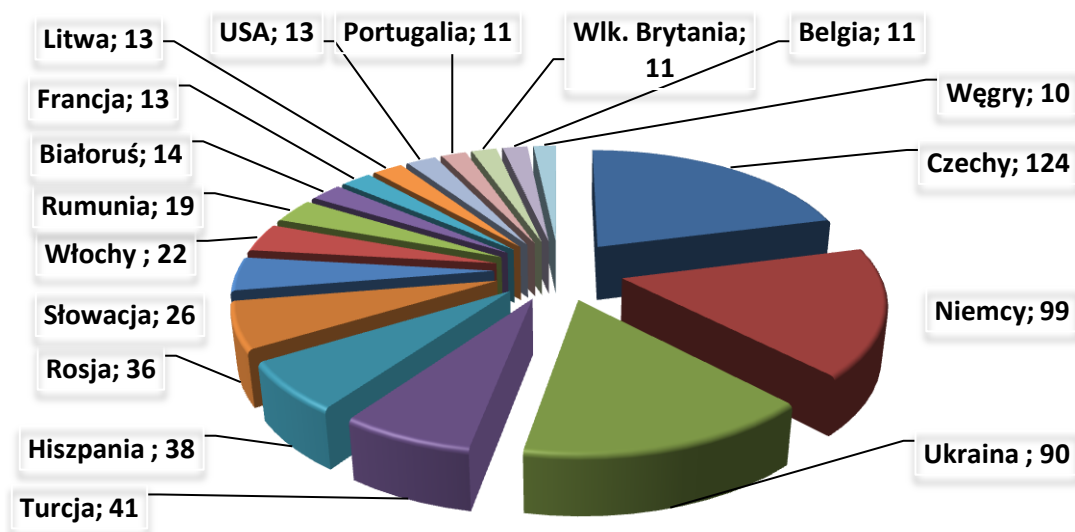
Centralne Muzeum Jeńców Wojennych zrealizowało 15 inicjatyw, w ramach których odbyło się wiele spotkań, wizyt oficjalnych, wystaw czasowych, udział w obchodach rocznic związanych z tematyką II wojny światowej. Przedsięwzięcia te prowadzone były m.in. z partnerami z Niemiec, Francji, Włoch, Rumunii i Nowej Zelandii. Wśród wielu działań, CMJW w 2018 r zorganizowało dwa pobyty studyjne rodzin brytyjskich jeńców Stalagu 344 Lamsdorf, którzy byli w latach II wojny światowej trzecią pod względem liczebności grupą armijną przetrzymywaną w obozach Lamsdorf. Również odbyła się wizyta dyplomatów z okazji 73. rocznicy wyzwolenia Stalagu 344 Lamsdorf oraz wizyty przedstawicieli mediów zagranicznych.

Niezwykle aktywnie prowadzi swoje działania Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, która zrealizowała 23 inicjatywy z 52 partnerami z Czech oraz Austrii, Ukrainy, Niemiec, Belgii, Rosji, Japonii, Włoch i Hiszpanii. Przedsięwzięcia te miały na celu promocję atrakcji województwa

opolskiego dla dziennikarzy zagranicznych, touroperatorów z największych zagranicznych biur podróży, udział w targach turystycznych oraz w projektach międzynarodowych w ramach współpracy transgranicznej z partnerami czeskimi, m.in. „Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze dla rozwoju pogranicza polsko-czeskiego - wspólne dziedzictwo, które finansowane jest z Programu Operacyjnego Współpraca Transgraniczna 2014-2020 Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska.

Kierunki działań podejmowanych przez instytucje są zgodne z priorytetami współpracy zagranicznej Województwa Opolskiego. Instytucje w 2018 roku prowadziły współpracę z 65 państwami, podpisały 142 umowy z partnerami zagranicznymi z 39 państw, m.in. Ukraina (25), Czechy (10), Niemcy(10), Turcja(9) , Włochy(6) oraz Chiny (5), co przedstawia rys. nr 12.

Rys. nr 12. Liczba inicjatyw zagranicznych instytucji według krajów

Źródło: Opracowanie własne

Większość inicjatyw realizowanych była z partnerami z Czech (124), Niemiec (99), Ukrainy (90), Turcji (41), Hiszpanii (38), Rosji (36), Słowacji (26) i Włoch (22). W 2018 r współpraca z Turcją oraz Hiszpanią cieszyła się dużym zainteresowaniem. Nie bez znaczenia, szczególnie w zakresie współpracy naukowej i gospodarczej są również partnerzy rumuńscy (19), francuscy (13), portugalscy (11). Coraz większym zainteresowaniem cieszy się współpraca ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, Gruzją i Indiami. Jednostkowe działania prowadzone były z takimi krajami jak Azerbejdżan, Armenia, Tajlandia, Etiopia, Meksyk, Uzbekistan, Argentyna i Kanada i dotyczyły przede wszystkim wymiany naukowej i kulturalnej. W dziedzinie edukacji pojawiły się nowe kierunki współpracy, takie jak: Republika Fiji, Buthan, Macedonia, Albania, RPA i Indonezja. Nie odnotowano nowych geograficznych kierunków współpracy w dziedzinie gospodarki i kultury. W 2018 roku nie prowadzono współpracy z takimi krajami jak: Estonia, Malezja, Australia, Urugwaj i Dania.

V. PODSUMOWANIE

Samorząd Województwa Opolskiego w roku 2018 podjął 84 inicjatywy z partnerami z zagranicy.

Najwięcej inicjatyw dotyczyło:

- wymiany w ramach współpracy samorządów i specjalistów (17),
- kultury i działalności artystycznej (13),
- gospodarki (13),
- promocji turystycznej (8),
- młodzieży i edukacji (4).

Samorząd Województwa realizował także inicjatywy zagraniczne z udziałem młodzieży, dotyczące zdrowia i polityki społecznej (5), ochrona środowiska 2), sport (7), rozwój obszarów wiejskich (1).

Województwo Opolskie przykłada dużą rolę do współpracy z południowymi sąsiadami – krajami czeskimi. W roku 2017 Samorząd Województwa podpisał umowę z nowym partnerem regionalnym – Krajem Morawsko-Śląskim. W porozumieniu uzgodniono, iż do dziedzin współpracy należeć będą:

- edukacja i młodzież.
- wymiana kulturalna i sportowa
- rozwój gospodarczy
- rozwój turystyki
- wymiana instytucjonalna i integracja europejska
- ochrona środowiska naturalnego.

Już w pierwszym roku partnerstwa zrealizowano 10 wspólnych inicjatyw. Trend ten utrzymał się również w 2018 roku i Kraj Morawsko-Śląski stał się jednym z najaktywniejszych partnerów Województwa Opolskiego. W bieżącym roku rozpoczęte zostaną dwa duże projekty finansowane ze środków unijnych. Pierwszy finansowany z programu LIFE dotyczyć będzie kwestii ochrony środowiska, drugi z INTERREG-u wspólnej promocji turystycznej.

Pracujemy na rzecz kształtowania tożsamości europejskiej i umiędzynarodowienia procesu kształcenia młodego pokolenia poprzez oferowanie staży zawodowych w regionach partnerskich. Corocznie organizujemy liczne spotkania młodzieży z naszymi regionami partnerskimi oraz wspieramy młodych na uczelniach w Moguncji i Dijon (program Europa Master).

Przy realizacji działań z partnerami zagranicznymi posługujemy się przedstawicielami organizacji polonijnych i wspieramy organizacje polonijne. Dotyczy to zarówno naszych partnerów w Obwodzie Iwano-Frankińskim, jak i wieloletniej współpracy z Polonią w Komitacie Fejer na Węgrzech, ale także z mniejszością polską w innych krajach, m.in. na Litwie i Białorusi. Corocznie we współpracy z Konsulatem Generalnym w Kolonii realizujemy liczne projekty kulturalne skierowane do Polonii w Niemczech. Koncerty z udziałem opolskich muzyków organizowane w największych miastach

Nadrenii przyciągają każdego roku setki naszych rodaków. Korzystamy z doświadczeń Polaków w Europie, m.in. we Francji, Niemczech i Belgii.

Istotną rolę w realizacji zadań z zakresu współpracy z zagranicą pełni biura Województwa Opolskiego w Brukseli i Moguncji. Oprócz przekazywania informacji na temat możliwości współpracy z podmiotami z terenu Belgii i Niemiec biura uczestniczą w poszukiwaniu zewnętrznych środków finansowania wydarzeń i projektów realizowanych przez Województwo Opolskie. Ponadto biuro w Brukseli działające w ramach Domu Polski Południowej bierze aktywny udział w debacie na temat kształtu polityki spójności po 2020 roku.

W roku 2019 Zarząd Województwa ogłosił kolejną edycję konkursu „Partnerstwo bez Granic”, którego celem jest wyłonienie najciekawszej inicjatywy zagranicznej realizowanej w regionie w ciągu ostatnich 15 lat członkostwa Polski w UE. Na uroczystą galę finałową zaproszeniu zostali przedstawiciele wszystkich regionów partnerskich Województwa Opolskiego. Impreza będzie doskonałą okazją do podsumowania współpracy zagranicznej na przestrzeni ostatnich lat. Poprzedni rok był również podsumowaniem współpracy w ramach Porozumienia Czworostronnego - w maju odbyły się w Opolu uroczystości 15 lecia podpisania Porozumienia.

Po kilkuletniej przerwie w roku 2018 Zarząd Województwa Opolskiego podjął decyzję o ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej. Kwotą 50.000 zł dofinansowane zostały najciekawsze imprezy międzynarodowe odbywające się na terenie Województwa Opolskiego. Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem i został również ogłoszony w 2019 roku.

Powiaty w roku 2018 podjęły 94 inicjatyw z partnerami zagranicznymi (o 29 więcej niż rok wcześniej) . Większość inicjatyw dotyczyła wymiany młodzieży, edukacji i kultury. Powiaty w roku 2018 prowadziły współpracę z 27 krajami, najczęściej z Niemcami (40 inicjatyw), Czechami (25) i Ukrainą (11).

Gminy Województwa Opolskiego podjęły w sumie 374 inicjatywy. Największa liczba inicjatyw realizowana była w dziedzinach kultury, wymiany młodzieży oraz wymiany doświadczeń samorządowych. Najwięcej inicjatyw realizowanych było z partnerami z Czech (185), Niemiec (126) i z Ukrainy (36).

Instytucje Województwa Opolskiego przeprowadziły w ubiegłym roku 630 inicjatywy, nieznacznie mniej niż w roku poprzednim (664 inicjatyw). Najwięcej inicjatyw zagranicznych przeprowadzonych przez instytucje dotyczyło edukacji. Na uwagę zasługuje niesłabnąca aktywność stowarzyszeń współpracujących z partnerami ze wschodu, a także szpitali w regionie.